

Her er Børnenes Hovedstad

Miljøgodkendelse af slagtekyllingeproduktion

Løvlundvej 8A, 7190 Billund

April 2026

Dato: 20-04-2026

Teknik og Miljø

Miljøafdelingen
Jorden Rundt 1
7200 Grindsted

Tlf. 7972 7200
www.billund.dk

Sagsnr.:
25/10793

Sagsbehandler:
Mette Hammershøj

KS: RHS

Afdelingens telefon:
Tlf.: 7972 7113

Afdelingens mail:
Landbrug@billund.dk

Har du brug for at sende
fortrolige eller følsomme
oplysninger til os, skal du
gøre det med Digital Post.
Du kan læse mere om
Digital Post på:
billund.dk/borger/digital-post

Indhold

INDLEDNING	3
EJENDOMS- OG VIRKSOMHEDSOPLYSNINGER	3
HØRING	3
MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRPRODUKTIONEN PÅ LØVLUNDVEJ 8A.....	10
AFGØRELSENS OMFANG OG FORUDSÆTNINGER	10
ØVRIGE FORHOLD	10
IKKE-TEKNISK RESUMÉ FRA ANSØGERS KONSULENT	12
VILKÅR	15
GODKENDELSENS UDNYTTELSE OG VARIGHED	20
OFFENTLIGGØRELSE MV.	21
KLAGEVEJLEDNING	22
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	23
INDLEDNING	23
BESKRIVELSE OG VURDERING AF DET ANSØGTE PROJEKT	23
<i>Husdyrbrugets beliggenhed</i>	23
<i>Stalde og produktioner</i>	24
<i>Gødningsproduktion og -opbevaring</i>	26
<i>BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget</i>	26
<i>Foder</i>	26
<i>Energi- og vandforbrug</i>	27
<i>Affald</i>	27
<i>Spildevand</i>	29
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.	29
<i>Lugt</i>	30
<i>Støj, rystelser og transport</i>	32
<i>Støv, fluer og skadedyr</i>	34
<i>Lys</i>	35
<i>Landskab og kulturmiljø</i>	36
<i>Driftsforstyrrelser og uheld</i>	37
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – NATURMÆSSIGE FORHOLD	37
<i>Anlæggets nærhed til Kategori 1- og 2-natur</i>	38
<i>Ammoniakdeposition fra anlægget på naturområdet</i>	39
<i>Ammoniakpåvirkning af kategori 1- og 2-natur</i>	39
<i>Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder Kategori 1-natur</i>	40
<i>Påvirkning af arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, herunder Kategori 3-natur</i>	40
<i>Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede)</i>	42
BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	43
OPHØR	44
ALTERNATIVE LØSNINGER	45
SAMLET VURDERING	45
BILAG	47

Indledning

MSF Poultry ApS har den 18. december 2025 ansøgt om miljøgodkendelse til etablering af en slagtekyllingeproduktion på *matrikel nr. 8I, Krog By, Grene* med adressen Løvlundvej 8A, 7190 Billund (se bilag 1). Der er på ansøgningstidspunktet ingen bygninger på matriklen.

Billund Kommune har derfor udarbejdet denne miljøgodkendelse på baggrund af en ansøgning modtaget via Husdyrgodkendelse.dk. Godkendelsen meddeles i henhold til § 16 a, stk. 2, i Husdyrbrugloven¹, da der godkendes staldanlæg med over 40.000 stipladser til fjerkræ, dvs. der er tale om et IE-brug.

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for Løvlundvej 8A, 7190 Billund, i Billund Kommune. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelsen af tilladelsen, har Billund Kommune lavet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af husdyrbruget. Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse, herunder de stillede vilkår. Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering fremgår af det nedenstående.

Ejendoms- og virksomhedsoplysninger

Ejendommen ligger på Løvlundvej 8A, 7190 Billund, *matrikel nr. 8I, Krog By, Grene* (se bilag 1). Ejendomsnummeret, BFE-nummeret er 100059606. Bedriftens CVR nr. er 45897621. Ejendommen ejes af Ny Endrupholm Nord A/S og vil blive drevet af MSF Poultry ApS.

Høring

Høring af ansøgningen

Ansøgningen om miljøgodkendelse blev i overensstemmelse med Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens² § 69, stk. 1 og § 73, offentliggjort på Billund Kommunes hjemmeside den 27. januar 2026 og i Ugeavisen Billund-Grindsted den 28. januar 2026. Offentligheden havde herved indenfor en frist på 15 dage mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt et udkast til afgørelse, når dette foreligger.

Kommunen har indenfor den fastsatte tidsfrist modtaget bemærkninger fra to omboende. Kommunens vurdering fremgår af afsnittet *Indkomne bemærkninger ved høring af ansøgningen* på side 4.

Ejendommens driftsbygninger vil ligge mere end 2,8 km fra kommuneskel til nærmeste nabokommune. Da der heller ikke vurderes at være andre myndigheder, som berøres af sagen, har Billund Kommune ikke indhentet

¹ LBK nr. 1065 af 21/08/2025. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² BEK nr. 1089 af 16/10/2024. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

udtalelse fra berørte myndigheder efter Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 68 og § 69, stk. 1.

Høring af udkast til miljøgodkendelse

En orientering om udkastet til miljøgodkendelse har, i overensstemmelse med Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 67, 69 og 70, været sendt i høring i 30 dage, hvor ansøger og øvrige parter i sagen havde mulighed for at komme med bemærkninger til projektet.

Udkastet blev sendt til:

Ansøger: MSF Poultry ApS, CVR-nr.: 45897621

Ejer: Ny Endrupholm Nord A/S, CVR-nr.: 39518619

Med kopi til:

Konsulent ved Sagro, Nina Laudal Jensen, nlj@sagro.dk

Ejere og beboere af ejendomme i området, som ligger indenfor et beregnet lugtgeneområde på 1303 meter (se nærmere herom i nedenstående afsnit om lugt).

Ejendommens driftsbygninger ligger mere end 2,8 km fra kommuneskel til nærmeste nabokommune. Da der heller ikke vurderes at være andre myndigheder, som berøres af sagen, har Billund Kommune ikke sendt udkastet til eksterne berørte myndigheder efter reglerne i § 69, stk. 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Kommunen har indenfor den fastsatte tidsfrist modtaget bemærkninger fra to omboende. Kommunens vurdering fremgår af afsnittet *Indkomne bemærkninger ved høring af udkast til miljøgodkendelse* på side 8.

Indkomne bemærkninger ved høring af ansøgning

I forbindelse med den indledende høring af ansøgningen har Billund Kommune modtaget to høringssvar.

Bemærkningerne omhandler primært flg. emner:

1. Lugt
2. Trafikal belastning
3. Placering af det ansøgte

Herudover udtrykkes bekymring over værdiforringelse af ejendom, samt om fremtidig byudvikling, og der foreslås en række krav til kommunens afgørelse.

Billund Kommune har forelagt høringssvarene for ansøger, der via sin konsulent har bidraget med supplerende oplysninger vedr. placering, der er gengivet i afsnittene herunder.

Billund Kommunes kommentarer til høringssvarene:

Vedr. lugt

Lugtgener fra husdyrbrug vurderes på grundlag af beregninger i ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk. Der indgår en lang række faktorer i beregningerne, herunder dyre- og gulvtypers forskellige lugtemissioner, meteorologiske data, samt placering i forhold til hyppige vindretninger, og lugten

vurderes ud fra maksimal lugtbelastning, dvs. ved maksimal belægning i staldene. Det er disse beregninger, kommunerne skal lægge til grund for vurderingen af, om det lovbestemte lugtbeskyttelsesniveau er overholdt.

I forhold til kumulativ miljøpåvirkning, indgår kumulation i forhold til lugt, når der ligger andre større husdyrbrug nærmere end 100 m fra nabobeboelser, hvilket ikke er tilfældet i denne sag.

Beregningerne for det ansøgte projekt viser, at lugtbeskyttelsesniveauet fastsat i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er overholdt i forhold til alle genekategorier, herunder enkeltboliger og byzone.

Husdyrbruget vil altså ikke give anledning til overskridelse af lugtgrænseværdierne ved de typer af omgivelser, der i lovgivningen er fastsat grænser for. Der er ikke opstillet lugtgrænseværdier overfor landbrugsejendomme i lovgivningen, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Overholdelse af geneafstande er ikke ensbetydende med, at omkringboende ikke vil kunne lugte husdyrbrugets drift, men at påvirkningen vil kunne holdes på et acceptabelt niveau ud fra de vurderingskriterier, der normalt anlægges i Danmark.

Billund Kommune vurderer på ovenstående baggrund, at den ansøgte produktion ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og omboende. Kommunens vurderinger er bl.a. foretaget ud fra de beregningssystemer, Miljøstyrelsen har stillet kommunerne til rådighed i forbindelse med husdyrsager. Derudover vil der altid være tale om en konkret vurdering i de enkelte sager.

En høringspart mener, der skal stilles krav om yderligere lugtreducerende foranstaltninger. Da det ansøgte projekt overholder det lovbestemte lugtbeskyttelsesniveau i forhold til alle genekategorier, har kommunen ikke hjemmel til at forlange yderligere lugtreducerende foranstaltninger.

I miljøgodkendelsen stilles vilkår, som sikrer mulighed for myndighedsmæssige indgreb overfor væsentlige genepåvirkninger, hvis sådanne skulle opstå. Her kan kommunen forlange, at husdyrbruget skal få foretaget en sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til lugtfrembringelse og i nødvendigt omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger.

Det er kommunens vurdering, den ansøgte produktion ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og omboende.

Vedr. trafikale belastning

Efter Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 42, stk. 1, skal kommunen i forbindelse med en ansøgning om godkendelse efter Husdyrbruglovens § 16 a vurdere, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Natur- og Miljøklagenævnet anfører i afgørelse NMK-132-00197 af 1. februar 2013 bl.a. følgende:

”Ved reguleringen af husdyrbrug er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug. I en godkendelse kan der derfor primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til virksomheden. For virksomhedens egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- eller frakørsel. Endelig kan der stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrbruget, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder. Færdsel på offentlig vej reguleres i øvrigt af færdselsloven og håndhæves af politiet.”

I denne sag vil til- og frakørslerne ske via Løvlundvej. Årsdøgntrafikken, dvs. trafikken pr. døgn opgjort som gennemsnit over hele året, er på Løvlundvej, umiddelbart vest for Nordre Kirkevej, opgjort til 332 transporter i 2007. Ifølge nøgletal fra Vejdirektoratet har trafikken på landsplan været støt stigende siden da, hvilket også må formodes at være tilfældet her. Ansøger har opgjort antallet af tunge transporter til anlægget til gennemsnitligt 1,5 transporter (3 kørsler) pr. dag. Dette svarer til en stigning på knap 1 % ift. 2007-tallet. Der er dermed tale om et begrænset antal ekstra daglige transporter. Miljø- og Fødevareklagenævnet anfører i afgørelse 22/12047 af 24. oktober 2025 bl.a. følgende: ”Nævnet har ved vurderingen lagt vægt på, at udvidelsen vil medføre, at der i gennemsnit vil være ca. 3 transporter om dagen, hvilket ikke kan antages at afvige fra, hvad der må forventes i landzone (..).”

Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår vedr. antallet af transporter, og om at virksomheden skal planlægge mest mulig transport afviklet i dagperioden.

Det er kommunens vurdering, at transport til og fra ejendommens anlæg med de stillede vilkår kan gennemføres, uden at det vil medføre væsentlig påvirkning af omgivelserne.

Vedr. placering af det ansøgte

Det ansøgte anlæg ligger i et område, der i kommuneplanen 2025-2037 er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde, hvor - i henhold til kommuneplanens retningslinjer - landbrugets udviklingsplaner og investeringsinteresser skal vægtes højt. Herudover ligger ejendommen ikke inden for udpegede områder, som i kommuneplanen er omfattet af retningslinjer af hensyn til landskabelige, naturmæssige, geologiske eller kulturhistoriske værdier.

Der er i høringssvarene foreslået en alternativ placering på en nabomatrikel mod øst, der ligeledes ejes af ansøger. Ansøger har med en scenarieberegning redegjort for, hvorfor denne matrikel er fravalgt. Ved en flytning af placeringen til den omtalte matrikel vil produktionen ikke kunne overholde lugtgeneafstanden i forhold til nærmeste nabo uden landbrugspligt, Krog Skolevej 1.

I forhold til ansøgers overvejelser om at bygge på eksisterende landbrugsejendomme, bemærker ansøger flg.: Der er mange hensyn at tage, hvis der skal bygges på andre ejede, eksisterende ejendomme i området. Det kræver en afvejning i forhold til både natur og naboer. Den ansøgte størrelse vurderes at

være den mest hensigtsmæssige, og der er derfor kun taget udgangspunkt i de ejendomme, hvor en sådan placering er mulig. Og den valgte er den mest ideelle.

I forhold til muligheden for efterfølgende udvidelser mod syd, bemærker ansøger, at der ikke vil ske yderligere udvidelser, da ejendommen stadig vil være begrænset af lugtgener i forhold til nabobeboelser. Derudover er den ansøgte størrelse driftsmæssigt optimal.

Det er fastsat ved lov, at husdyrbrug ikke må udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt i henhold til Husdyrbrugloven, eller der er gennemført en anmeldelsesprocedure efter reglerne for anmeldelse i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Samtlige afstandskrav og afskæringskriterier er overholdt med den ansøgte placering. Der er ikke hjemmel i lovgivningen til, at kommunen kan forlange en anden placering.

Det er kommunens vurdering, at anlægget kan placeres som ansøgt.

Vedr. øvrige bemærkninger

Husdyrbrugloven rummer ikke muligheder for at tage hensyn til ejendomsværditab eller tab af herlighedsværdi, men forholder sig udelukkende til, hvorvidt givne afstandsregler kan overholdes. Det ansøgte projekt overholder samtlige afstandskrav til naboejendomme, samlet bebyggelse og byzone.

Med hensyn til byudvikling, er der i Kommuneplan 2025-2037 udpeget et potentielt fremtidigt boligområde som perspektivområde, nord for den nuværende byzone i det nordvestlige Billund. Ansøger har lavet en scenarieberegning, der viser, at lugtgeneafstanden også her vil kunne overholdes til byzone med det ansøgte projekt, men ikke med placering på nabomatriklen, som foreslået i høringssvarene.

Kommunens samlede vurdering

Det er kommunen, der afgør, om en påvirkning er væsentlig. Kommunens vurdering skal ske ud fra gældende lovgivning og Miljøstyrelsens vejledninger. Kommunens vurdering af væsentlige virkninger på miljøet er bl.a. foretaget ud fra definitionen i § 25, stk. 2 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, hvoraf det fremgår, at virkninger anses for væsentlige, hvis beskyttelsesniveauet for hhv. ammoniak og lugt ikke kan overholdes. Samtlige beskyttelsesniveauer er overholdt for det ansøgte projekt.

Det er kommunens vurdering, at hvis et ansøgt projekt om husdyrbrug lever op til de krav, der er fastsat i Husdyrbrugloven med tilhørende bekendtgørelser, er kommunens råderum for at træffe afgørelse om afslag yderst begrænset, jf. også Miljø- og Fødevareministerens svar til Miljø- og Fødevareudvalget af 31. august 2016, MOF nr. 1012.

I et nyere ministersvar fra 2. april 2020 fremgår, at ministeren generelt var afvisende over for at øge det kommunale råderum i relation til at kunne give afslag på godkendelse, hvis afskæringskriterier og gængse normer er overholdt.

Det ansøgte projekt overholder samtlige opstillede krav.

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige virkninger på miljøet, og at der kan meddeles miljøgodkendelse til det ansøgte projekt.

Indkomne bemærkninger ved høring af udkast til miljøgodkendelse

I forbindelse med høring af udkastet til miljøgodkendelse har Billund Kommune modtaget to høringssvar.

Bemærkningerne omhandler primært flg. emner:

1. Lugt og støj
2. Trafikal belastning
3. Natur og dyreliv

Herudover udtrykkes bekymring over fluer og skadedyr, tiltrækning af større fugle til fare for flytrafikken samt opmagasinerung af døde produktionsdyr. En part har udtrykt utilfredshed over, at de ikke har modtaget den indledende høring af ansøgningen direkte med e-post.

Billund Kommune har forelagt høringssvarene for ansøger, der via sin konsulent har bidraget med supplerende oplysninger vedr. vejadgang og opbevaring af døde dyr, der er gengivet i afsnittene herunder.

Billund Kommunes kommentarer til høringssvarene:

Vedr. lugt og støj

Der er i miljøgodkendelsen stillet vilkår om, at virksomheden skal planlægge flest mulige støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særlig agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden, herunder fra mobile støjkluder.

For at sikre mulighed for indgreb er der desuden stillet vilkår om, at Billund Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning.

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget kan drives, uden at dette medfører støjgener, herunder i betragtning af afstanden til følsomme omgivelser.

Herudover henvises til kommunens kommentarer vedr. lugt i afsnittet *Indkomne bemærkninger ved høring af ansøgningen*

Vedr. trafikal belastning

Ansøger oplyser, at de har ansøgt Vejdirektoratet om tilladelse til at benytte en eksisterende adgang til Grindstedvej til ind- og udkørsel i forbindelse med etablering af slagtekyllingeproduktionen. Vejdirektoratet har meddelt afslag på ansøgningen, og ansøger fastholder derfor indkørsel fra Løvlundvej. Kommunens trafikplanlæggere har vurderet, at der godt vil kunne etableres vejadgang til Løvlundvej ved den ønskede placering.

Herudover henvises til kommunens kommentarer vedr. trafikal belastning i afsnittet *Indkomne bemærkninger ved høring af ansøgningen*.

Vedr. natur og dyreliv

Der er i miljøgodkendelsen beregnet kvælstofbelastning i nærliggende naturområder fra det ansøgte projekt. Projektet overholder de lovfastsatte beskyttelsesniveauer i samtlige naturområder, bortset fra i en eng, der ligger nord for det ansøgte projekt. Kommunens naturmedarbejdere har lavet en konkret vurdering af den pågældende engs tålegrænse. Den beregnede kvælstofbelastning, inklusive baggrundsbelastning fra øvrige forureningskilder, ligger inden for denne tålegrænse.

Bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniakpåvirkningen er fastsat ud fra bedste videnskabelige viden, som sikrer, at der med overholdelse af dette beskyttelsesniveau ikke vil kunne påvises en biologisk ændring af naturområderne.

Billund Kommune har foretaget en konkret vurdering af det ansøgte projekt på dyreliv, og har vurderet, at projektet ikke vil have en væsentlig påvirkning på Bilag IV arter eller deres levesteder.

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil have en væsentlig påvirkning på natur og dyreliv i området.

Vedr. øvrige bemærkninger

Billund Kommune har i sagen fulgt den sædvanlige fremgangsmåde med hensyn til inddragelse af offentligheden, som anvendes i sådanne sager, jf. husdyrlovgivningens regler.

For visse typer af gener er der ikke fastsat grænseværdier, f.eks. støv- og fluegener. I forhold til sådanne gener er det kommunens konkrete skøn, om der er tale om væsentlige gener. Hvis kommunen vurderer, at der er tale om væsentlige påvirkninger, er der i miljøgodkendelsen fastsat mulighed for, at kommunen kan pålægge husdyrbruget at lade foretage sagkyndig undersøgelse af genekilder på husdyrbruget og at gennemføre afhjælpende foranstaltninger. Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget kan drives, uden at dette vil medføre væsentlige støv- og fluegener i omgivelserne.

Ansøger bemærker, at døde dyr vil blive opbevaret i overensstemmelse med gældende regler.

Der er i miljøgodkendelsen stillet vilkår om renholdelse af ejendommen og dens omgivelser, og da kyllingerne skal gå i lukkede haller uden udearealer, og foder opbevares i lukkede siloer, er det kommunens vurdering, at produktionen ikke vil tiltrække større, vilde fugle, der kan udgøre en risiko for flytrafikken til og fra Billund Lufthavn, der ligger cirka 5 km fra det ansøgte projekt.

Der er stillet vilkår, der sikrer kommunens mulighed for indgriben, hvis det konstateres, at der er væsentlige påvirkninger af omgivelserne fra husdyrbruget. Definitionen af "væsentlig påvirkning" er beskrevet i ovenstående afsnit *Indkomne bemærkninger ved høring af ansøgningen*.

Billund Kommunes samlede vurdering

Det er fortsat kommunens vurdering, at husdyrbruget, under overholdelse af de stillede vilkår, ikke vil medføre væsentlige virkninger på miljøet. De indkomne bemærkninger i partshøringsfasen giver ikke anledning til ændringer i miljøgodkendelsen.

Miljøgodkendelse af husdyrproduktionen på Løvlundvej 8A

Virksomheden har den 18. december 2026 ansøgt Billund Kommune om miljøgodkendelse af en ny slagtekyllingeproduktion. Desuden er der efterfølgende tilsendt kommunen opdateret ansøgningsmateriale.

Med denne afgørelse meddeler Billund Kommune godkendelse af husdyrbrugets anlæg og produktion efter § 16 a, stk. 2, i Husdyrbrugloven, idet Billund Kommune vurderer at:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Driften af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i nedenstående miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Afgørelsens omfang og forudsætninger

Godkendelsen omfatter:

- Etablering af tre nye stalde på hver 3.450 m² (30 x 115 m) med et samlet produktionsareal på 10.200 m² til kyllinger
- Etablering af et forrum på 150 m² i vestenden af hver stald
- Etablering af ni fodersiler på hver 60 m³
- Etablering af en samletank på 99 m³ til opsamling af vaskevand
- Etablering af et gødningshus/halmhus på 1.000 m² med oplag af gødning på maks. 200 m²

Udover ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk har kommunen modtaget en miljøkonsekvensrapport, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 4.

I det omfang andet ikke er nævnt i afgørelsen, er den meddelt på baggrund af de oplysninger, som kommunen har modtaget i forbindelse med sagen, hvorfor afgørelsen hviler herpå.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt, herunder byggetilladelser, samt tilladelser iht. Spildevandsbekendtgørelsen³.

³ BEK. nr. 532 af 27/05/2024. Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler heri kan være en skærpelse af denne afgørelses vilkår.

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt i henhold til Husdyrbrugloven, eller der er gennemført en anmeldelsesprocedure efter reglerne for anmeldelse i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Ikke-teknisk resumé fra ansøgers konsulent

Beskrivelse af det ansøgte

MSF Poultry ApS, Lundhedevej 25A, 7200 Grindsted, søger om miljøgodkendelse for ejendommen Løvlundvej 8A, 7190 Billund på baggrund af et ønske om at etablere en slagtekyllingeproduktion.

Der ønskes opført tre nye stalde til slagtekyllinger med tilhørende forrum, fodersiloer, varmevekslere samt et gødningsshus/halmlade og en samletank til vaskevand.

Der er tale om et barmarksprojekt. I husdyrgodkendelsen er der derfor kun indsat produktionsareal i den ansøgte drift.

Husdyrbruget vil blive kategoriseret som et IE-brug, da der etableres mere end 40.000 stipladser til fjerkræ. Dette betyder, at der gælder særlige krav om overholdelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) for husdyrbrug af denne størrelse.

Ejendommens beliggenhed i landskabet og i forhold til beboelser

Ejendommen er beliggende i det åbne land [se bilag 1]. Den nærmeste nabo uden landbrugspligt ligger ca. 605 meter nordøst for ejendommen, mens den nærmeste samlede bebyggelse ligger ca. 2 km vest for. Byen Billund er beliggende ca. 1,8 km øst for ejendommen.

Ejendommen ligger i et særligt værdifuldt landbrugsområde, hvor jordbrugsdrift prioriteres. Der forventes derfor ikke væsentlige konflikter med omgivelserne.

Der planlægges opført tre nye stalde til slagtekyllinger samt et kombineret gødningsshus og halmhus [se bilag 2]. Bygningerne placeres i passende afstand til skel og vej og opføres i afdæmpede farver. Der opsættes varmevekslere på de tre slagtekyllingestalde. Væghøjden bliver ca. 3,5 meter til ben og ca. 8,5 meter til kip.

Alle afstandskrav overholdes.

Eventuelle gener fra produktionen i staldene (lugt, støj, fluer, transport m.v.)

Lovens krav til maksimal lugtpåvirkning af naboer, byområder og samlet bebyggelse er overholdt.

Støj- og vibrationspåvirkninger fra staldene og øvrige installationer vurderes ikke at være væsentlige, da størstedelen af aktiviteterne foregår indendørs, og der er betydelig afstand til nærmeste nabo.

Ejendommen ligger i et område med mange læhegn. De spredte læhegn og mindre beplantninger i landskabet omkring ejendommen begrænser indkigget. Mod øst og vest afskærmes de nye stalde af eksisterende læhegn. Det er også i den vestlige ende af staldene, at der opsættes udendørs belysning. Mod nord og syd planlægges der plantning af læhegn. På grund af ejendommens indretning og driftsforhold forventes det ikke, at den udendørs belysning vil medføre lysgener for de omkringboende.

Der foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus, og alle udendørsarealer samt foderområder holdes ryddelige.

Transport til og fra ejendommen forventes at være begrænset, og indkørslen til stalden ligger i god afstand fra beboelser.

Samlet vurderes det, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener i form af lugt, støj, støv, vibrationer, lys, skadedyr, fluer, opbevaring af døde dyr eller trafik.

Ammoniakpåvirkning af natur nær ved anlægget

Ejendommen ligger ca. 1,5 km fra nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Habitatområde nr. 74: Hedeområder ved Store Råbjerg.) og ca. 1,4 km fra nærmeste kategori 2-naturområde. Beregninger viser, at ammoniakdepositionen på disse områder ligger langt under de maksimale tilladte værdier.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser at merdepositionen på de nærmestliggende kategori 3-naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

Nærmest ejendommen er der registreret flere enge og søer, som er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3.

Merbelastningen til et § 3 naturområde er beregnet til 1,4 kg N/ha/år. Merbelastningen til de øvrige områder er beregnet til under 1 kg N/ha/år.

Billund kommune har besigtiget arealet i 2014. Følgende bemærkning er skrevet på naturdata: *Lille engareal sydøst for sø. Den sydlige del af det tidligere registrerede engareal er relativt tørt pilekrat, tilsyneladende plantet samt tørre udyrkede arealer med en del Almindelig Kvik. Vurderet som en natureng.*

På Arealinformation er der fundet følgende baggrundsbelastning i datasættet "Samlet deposition af kvælstof til brug i miljøgodkendelser, 2021–2023". For naturpunkt 12 er baggrundsbelastningen 12,2 kg N/ha/år. Ifølge et fagligt notat fra DCE (2024), "Opdatering af empirisk baserede tålegrænser", er tålegrænsen for fersk eng 15–25 kg N/ha/år. Den samlede belastning på 12,2 kg N/ha/år i baggrundsbelastning plus 1,4 kg N/ha/år i totalbelastning, i alt 13,6 kg N/ha/år, ligger dermed under den nederste tålegrænse for fersk eng.

På denne baggrund forventes udvidelsen af bedriften ikke at medføre væsentlig forringelse af miljøet i forhold til ammoniakdeposition på nærliggende naturområder.

Anvendelse af Bedst tilgængelige teknologier (BAT)

BAT-niveauet (Bedste Tilgængelige Teknologi) er fastsat for de nye slagtekyllingestalde som ny stald. For slagtekyllinger er den godkendte teknologi varmeveksler, hvilket medfører en ammoniakemission på 28 %.

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet, og kravene til BAT overholdes.

Alternativer

Den ansøgte løsning er valgt, fordi den sikrer den mest hensigtsmæssige placering i forhold til både naboer og natur. Der er også vurderet alternative placeringer af byggeriet. Blandt andet er det overvejet at placere de nye stalde længere mod syd, tættere på Løvlundvej, samt mod øst. Disse muligheder er dog fravalgt, da de ikke ville sikre, at lugtgenegrænsen overholdes for de nærmeste naboer.

Ophør

Ved ophør af produktionen vil driften formentlig blive fortsat af en ny ejer. Hvis produktionen helt ophører, vil gødnings- og foderanlæg blive tømt og rengjort. Farligt affald, olie og kemikalier vil blive fjernet efter gældende regler.

Kommunens vurdering

Billund Kommune vurderer, at der kan meddeles miljøgodkendelse til etablering af husdyrbruget, idet husdyrbruget under overholdelse af de fastsatte vilkår, ikke indebærer væsentlig indvirkning på miljøet.

Med venlig hilsen

Mette Hammershøj
Miljøsagsbehandler

Vilkår

Godkendelsen meddeles på nedenstående vilkår, som gælder for husdyrbrugets fremtidige anlæg og drift.

Indretning og drift

1. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, herunder som beskrevet i ansøgningsmaterialet og i den miljøtekniske beskrivelse.
2. Før etablering af nye anlæg skal der indhentes byggetilladelse iht. byggereglementet fra Billund Kommune.
3. Vilkår vedr. drift skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
4. Ændring af ejerforhold eller ansvar for driften skal meddeles Billund Kommune senest 1 måned efter ændringen.

Anlæg

5. Husdyrbruget skal være indrettet med de stalde, staldsystemer og produktioner, der er anført nedenfor samt i godkendelsens tabel 1 (jf. afsnittet "Stalde og produktioner").

Staldnavn (se bilag 2)	Bygningsareal, m ²	Dyre- og staldkategori	Produktionsareal, m ²
1. Slagtekyllinger	3.451	Flexgruppe: Alle kyllinger	3.400
2. Slagtekyllinger	3.451	Flexgruppe: Alle kyllinger	3.400
3. Slagtekyllinger	3.451	Flexgruppe: Alle kyllinger	3.400
I alt			10.200

6. Der skal installeres mindst to Rokkedahl varmevekslere, *ACU Clima+ 200*, eller tilsvarende fra Teknologilisten, i hver af staldene 1-3, til reduktion af ammoniakfordampning.
7. Der skal inde i hver stald, hvor der er indsat varmevekslere, installeres ventilatorer til recirkulering af luften, og de skal have en samlet kapacitet, som angivet i vilkår 9 og 10.
8. Vaskevand fra varmevekslerne skal ledes til opsamlingsbeholder.
9. Varmevekslerne skal kunne levere mindst 12 m³ luft pr. m² produktionsareal i stalden. Dette svarer til 40.800 m³ luft i hver af de tre stalde.
10. Ventilatorerne til recirkulering af luften inde i stalden skal levere en samlet kapacitet på mindst 26 m³ luft pr. time pr. m² produktionsareal.
11. Varmevekslerne skal levere al ventilation i stalden frem til, ventilationsbehovet overstiger varmevekslernes kapacitet. Ved højere

ventilationsbehov skal varmevekslerne levere den luftmængde, der svarer til kapacitetskravene, der er angivet i vilkår 9 og 10.

12. Når ventilationsbehovet overstiger 80 m³ luft pr. time pr. m² produktionsareal, må varmevekslerne slukkes.
13. Recirkuleringsventilatorerne skal levere den luftmængde, der svarer til kapacitetskravene angivet i vilkår 9 og 10.
14. Efter hver produktionscyklus skal varmevekslerne rengøres.
15. Hvis der opstår driftsstop eller fejl på varmevekslerne, skal dette afhjælpes hurtigst muligt. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end to uger.
16. Der skal foretages eftersyn efter leverandørens anvisning.
17. Der skal etableres og til stadighed vedligeholdes afskærmende beplantning, i form af 3-rækkede læhegn, nord og syd for de nye anlæg, så der er beplantning langs hele nordsiden og sydsiden af ejendommens bygningsmasse. Beplantningen skal søges tilpasset bedst muligt ind i omgivelserne, dvs. ved at vælge træsorter, der allerede findes i området, og som er naturligt hjemhørende i Danmark. Beplantningen skal etableres med træer hvoraf mindst 50 % har en højde på minimum 1 meter, for at skabe fylde fra start. Beplantningen skal etableres senest et år efter anlæggenes opførelse og skal efter 5 år være mindst 3 m høj.
18. Eksisterende afskærmende beplantninger umiddelbart vest og øst for de nye anlæg skal løbende vedligeholdes og suppleres, så de giver en effektiv og vedvarende afskærmning.

Energi- og vandforbrug

5. Ventilationsanlæg skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.
6. Vand- og energiforbrug skal ligge indenfor rammerne af de størrelser, der er nævnt i den miljøtekniske beskrivelse. Hvis forbruget efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentligt større, skal husdyrbruget på tilsynsmyndighedens anmodning lade en sagkyndig gennemgå ejendommen med henblik på udpegning af reduktionsmuligheder.

Affald

7. Husdyrbrugets opbevaring og håndtering af affald skal foregå sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.
8. Farligt affald skal opbevares i tætte, lukkede beholdere, der er mærkede, så det tydeligt fremgår, hvad de indeholder. Beholderne skal opbevares under tag og være beskyttet mod vejrlig. Oplagspladsen skal have en tæt belægning og være indrettet således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område uden mulighed for afløb til jord, grundvand,

overfladevand eller kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares.

Spildevand /overfladevand

9. Overfladevand fra arealer, hvor der kan ske spild med forurenende foder eller gødning eller opstå anden forurening, må ikke afledes til dræn, vandløb eller nedsivning.
10. Tagvand skal nedsives i faskiner i overensstemmelse med gældende vejledning, medmindre kommunen har meddelt tilladelse efter Spildevandsbekendtgørelsen til anden afledning.

Lugt

11. Husdyrbruget må ikke give anledning til lugtpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtfrembringelse begrænses mest muligt.
12. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at virksomheden giver anledning til væsentlig lugtpåvirkning, skal virksomheden foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til lugtfrembringelse udført og i nødvendigt omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om sagkyndig undersøgelse, skal myndigheden tilsendes den sagkyndiges redegørelse med anbefalede lugtreducerende tiltag, samt en tids- og handlingsplan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.

Støj og vibrationer

13. Virksomheden skal planlægge flest mulige støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særlig agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden (kl. 22.00 – 07.00), herunder fra mobile støjkilder.
14. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau, ved omliggende beboelse og deres udendørs opholdsarealer, må maksimalt udgøre følgende værdier:

Dage	Tidspunkter	Ved beboelse i det åbne land	Midlingstid
Mandag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB (A)	8 timer
	kl. 18.00 - 22.00	45 dB (A)	1 time
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB (A)	7 timer
	kl. 14.00 - 22.00	45 dB (A)	4 timer
Søn - og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB (A)	8 timer
Alle dage ¹	kl. 22.00 – 07.00	40 dB (A)	½ time

¹Støjens spidsværdi må om natten (kl. 22.00 - 07.00) ikke overstige 55 dB (A).

15. Husdyrbruget må ikke medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

Til - og frakørsel

16. Virksomheden skal planlægge mest mulig transport afviklet i dagperioden. Den årlige transport må ikke overstige den ansøgte mængde i et omfang, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentligt.
17. Udstyr, der anvendes til transport og udkørsel af husdyrgødning, skal ved udkørsel til offentlig vej være tæt og renholdt i et omfang, så spild undgås.
18. Tilkørselsveje og arealer omkring bygningerne, siloerne og gyllebeholdere m.m. skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, jord m.v.
19. Evt. spild skal fjernes efter arbejdets afslutning og/eller samme dag ved arbejdstids ophør.

Støv

20. Husdyrbruget må ikke give anledning til støvpåvirkning fra bygningsparcellen samt i forbindelse med til- og frakørsel til denne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig.

Skadedyrsbekæmpelse

21. Der skal overalt på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse, i henhold til de veterinære bestemmelser.
22. Husdyrbruget må ikke give anledning til fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at virksomheden giver anledning til væsentlige fluegener, skal virksomheden foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til fluefrembringelse udført og i nødvendigt omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om en sagkyndig undersøgelse, skal der tilsendes en redegørelse fra den sagkyndige, samt en plan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.
23. Opbevaring af foder m.m. skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Lys

24. Husdyrbruget må ikke give anledning til lyspåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige.

25. For at forebygge lyspåvirkning fra fremtidige bygninger skal eventuelle nye udendørs lamper ophænges lavt og med afskærmet lyskilde, så lysets spredning begrænses til det nødvendige operationsområde. Belysning i nye bygninger skal anbringes, så lyset ikke kastes direkte ud gennem vinduer eller åbninger i bygningerne.

Driftsforstyrrelser og uheld

26. Husdyrbruget skal til enhver tid have en opdateret beredskabsplan, som skal opbevares centralt i ejendommens driftsbygninger. Beredskabsplanen skal redegøre for, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

27. Olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.
28. Påfyldningspumper og slanger på brændstoftankningsanlæg skal holdes i en sådan tilstand, at de ikke giver anledning til spild. Påfyldning af brændstof på traktorer og andre landbrugsmaskiner skal ske på betonlagt plads, der er indrettet på en sådan måde, at evt. spild ikke medfører risiko for forurening af jord, grundvand, overfladevand og afløbssystemer. Tankpistol må ikke kunne fastlåses i åben stilling under påfyldning, medmindre pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.
29. Ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet, skal husdyrbruget straks foretage alarmering af alarmcentralen på telefonnr. 112, og afværgeforanstaltninger jf. husdyrbrugets beredskabsplan skal iværksættes.

Bedste anvendelige teknik (BAT)

30. På tilsynsmyndighedens anmodning skal virksomheden redegøre for, at husdyrbrugets anlæg og drift er i overensstemmelse med de teknikker, der er oplyst i bilag 4. Tilsynsmyndigheden kan stille krav til, i hvilken form

redegørelsen skal leveres, herunder f.eks. procedurebeskrivelser, driftsregistreringer, regnskabsforhold mv.

Tilsyn og kontrol/Egenkontrol

31. Der skal føres en logbog for varmevekslerne, indeholdende registreringer om:
 - a) Varmevekslernes driftstid, evt. ved montering af timetæller på varmevekslerne.
 - b) Tidspunkter for rengøring samt vedligehold.
 - c) Eventuelle fejl/driftsstop og varighed heraf.
32. Logbog og rapporter fra servicebesøg skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
33. Husdyrbruget skal føre egenkontrol med energi, vand og råstofforbrug.
34. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at husdyrbruget giver anledning til væsentlig støjpåvirkning, skal husdyrbruget føre følgende egenkontrol:

For egen regning skal husdyrbruget dokumentere, at de stillede støjkraav er overholdt. Dokumentation kan maksimalt kræves én gang pr. år, hvis støjgrænserne er overholdt. Målinger/beregninger skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" i henhold til gældende lovgivning, og skal udføres af et laboratorium eller en person, som er godkendt til dette af Miljøstyrelsen.

Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på maksimalt ± 3 dB(A).

Resultaterne af målinger og beregninger skal være afrapporteret til tilsynsmyndigheden senest 3 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat anmodning herom.

Ophør

35. Ved ophør af bedriften skal stalde, gyllekanaler/kummer og gødningsopbevaringsanlæg mv. tømmes og rengøres. Gødningsrester, spildevand og affald skal bortskaffes efter gældende regler og vilkår.

Godkendelsens udnyttelse og varighed

I henhold til Husdyrbruglovens § 59 a bortfalder en godkendelse eller en tilladelse efter §§ 16 a eller 16 b, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter at godkendelsen eller tilladelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen eller tilladelsen for denne del. En godkendelse eller tilladelse anses iht. § 63 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri, anses en godkendelse eller tilladelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

Herefter gælder, at hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen eller

tilladelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Revurdering

Miljøgodkendelsen for et IE-husdyrbrug, hvilket omfatter husdyrbruget på Løvlundvej 8A, skal jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 48, stk. 1 og 5, tages op til revurdering og ajourføres om nødvendigt af hensyn til udviklingen i den bedste tilgængelige teknik, når der er offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste del af husdyrbrugets aktiviteter.

Miljøgodkendelsen for et IE-husdyrbrug skal desuden, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 48, stk. 4, regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal dog revurderes senest 8 år efter, at husdyrbruget er godkendt første gang.

Tilsynsmyndigheden skal desuden tage godkendelsen op til revurdering efter gældende regler for tidsfrist, når der offentliggøres en ny BAT-konklusion, som vedrører den væsentligste del af husdyrbrugets aktiviteter. Tilsynsmyndigheden skal desuden tage godkendelsen op til revurdering i situationer anført i Husdyrbruglovens § 40, stk. 2.

Tilsynsmyndigheden kan ved revurdering efter Husdyrbruglovens § 41 ændre vilkårene i en godkendelse eller tilladelse ved påbud, jf. lovens § 39. Vilårene for godkendte eller tilladte forhold kan dog tidligst ændres, når der er forløbet 8 år efter, at de er blevet godkendt eller tilladt.

Offentliggørelse mv.

Afgørelsen om miljøgodkendelse annonceres den 20. april 2026 på Billund Kommunes hjemmeside samt den 22. april 2026 i Ugeavisen Billund-Grindsted.

Afgørelsen sendes til:

Ansøger: MSF Poultry ApS, CVR-nr.: 45897621

Ejer: Ny Endrupholm Nord A/S, CVR-nr.: 39518619

Med kopi til:

Konsulent ved Sagro, Nina Laudal Jensen, nlj@sagro.dk

Desuden sendes et link til den endelige afgørelse til de øvrige hørte parter.

Øvrige:

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@aeraadet.dk

Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dnbillund-sager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbndet.dk

Dansk Ornitologisk Forening (DOF) natur@dof.dk

DOF-lokalafdeling, billund@dof.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, ved Niels Barslund,

nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk

Rådet for Grøn Omstilling, info@rgo.dk

Sundhedsstyrelsen, TRvest@stps.dk

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klageberettigede fremgår af § 84 – 88 i Husdyrbrugloven. Klagen skal være indgivet senest den 18. maj 2026.

Du klager via Klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Billund Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, foreninger, organisationer og offentlige myndigheder. Klagegebyret opkræves, hvis Billund Kommune beslutter at fastholde afgørelsen og videresender klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvis medhold i klagen.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Billund Kommune. Hvis kommunen fastholder afgørelsen, sender kommunen klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget.](#)

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra datoen for annoncering på vores hjemmeside.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering af husdyrbruget danner sammen med ansøgers miljøkonsekvensrapport baggrund for miljøgodkendelse af det ansøgte projekt og reguleringen af husdyrbruget.

Hensigten med den miljøtekniske beskrivelse og vurdering er at undersøge, om virksomheden har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), samt om husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering beskriver og vurderer de miljøpåvirkninger af omgivelserne, som husdyrbruget giver anledning til. Miljø skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er indeholdt i Husdyrbrugloven, Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens digitale vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt

På vegne af husdyrbruget har konsulentfirmaet Sagro indsendt ansøgning om miljøgodkendelse af etablering af en slagtekyllingeproduktion på Løvlundvej 8A. Der er ansøgt via det it-baserede ansøgningssystem på husdyrgodkendelse.dk (skema 253438, version 2). Ansøgningsmaterialet redegør for de samlede påvirkninger fra det fremtidige husdyrbrug.

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering er foretaget med baggrund i det sidst indsendte ansøgningsmateriale.

Der er redegjort nærmere for husdyrbrugets indretning og drift i de nedenstående afsnit. Der stilles vilkår om, at husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen. Der stilles derudover vilkår om, at ændringer i ejerforhold skal meddeles til Billund Kommune.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget ligger i landzone (se bilag 1). Nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt er Langagervej 1, der ligger ca. 680 meter nord for anlægget. Det nærmeste lokalplanlagte område er et område udlagt til erhvervsformål på Krog Skolevej, som ligger ca. 580 m øst for anlægget. Der er ca. 1,8 km til nærmeste by, Billund.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 6 ikke tilladt:

- 1) i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- 2) i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- 3) i en afstand mindre end 50 m fra de i nr. 1 og 2 nævnte områder eller
- 4) i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 8 ikke tilladt inden for følgende afstande:

- 1) 25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.
- 2) 50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning.
- 3) 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m².
- 4) 15 m til offentlig vej og privat fællesvej.
- 5) 25 m til levnedsmiddelvirksomhed.
- 6) 15 m til beboelse på samme ejendom.
- 7) 30 m til naboskel.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte projekt kan overholde afstandskravene i § 6 og § 8, og at den ansøgte placering ikke vil medføre nogen væsentligt øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne.

Det er kommunens vurdering, at byggeriet opfylder kravet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 42, stk. 3 om, at det skal være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Stalde og produktioner

I henhold til den nugældende Husdyrbruglov og tilhørende regler skal reguleringen af den ansøgte fremtidige indretning og drift baseres på størrelsen af staldarealet og på husdyrbrugets mulighed for at udnytte de opgjorte staldarealer med forskellige grupperinger af dyretyper (flexgrupper), hvis disse er valgt.

Godkendelsen meddeles på baggrund af forureningspåvirkninger, som beregnes ud fra de ansøgte staldarealer og dyregrupper. Hensigten er, at virksomheden efterfølgende kan foretage en række ændringer i dyregrupper, indretning og drift indenfor de godkendte forureningsmæssige rammer, uden at dette kræver en ny godkendelse. For en række af sådanne ikke-godkendelsespligtige ændringer skal der dog foretages anmeldelse efter reglerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, inden ændringerne kan gennemføres.

Der er ansøgt om miljøgodkendelse af et produktionsareal på i alt 10.200 m².

Nedenfor fremgår stalde og dyrehold, som disse er oplyst i ansøgt drift i det digitale ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk. Da der er tale om et barmarksprojekt, er der ikke angivet nudrift eller 8-års drift.

Staldnavn (se bilag 2)	Bygningsareal, m ²	Dyre- og staldkategori	Produktionsareal, m ²
Ansøgt drift			
1. Slagtekyllinger	3.451	Flexgruppe: Alle kyllinger	3.400
2. Slagtekyllinger	3.451	Flexgruppe: Alle kyllinger	3.400
3. Slagtekyllinger	3.451	Flexgruppe: Alle kyllinger	3.400
I alt			10.200

Tabel 1: Stalde og produktioner

Husdyrbrugets indretning er vist i bilag 2.

Produktionsareal er i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen defineret til alene at omfatte det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, dvs. areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast placerede husdyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lign.

Servicerum, gangarealer m.v., og stiadskillelser, arealer med nakkebomme, foderautomater, krybber, foderborde m.v., hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for gødningsafsætning, medregnes ikke.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ansøgers opgørelser af produktionsarealerne er udført korrekt.

I henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 47 skal virksomheden på et areal, hvor der kortvarigt er dyr, men som ikke medregnes som produktionsareal, foretage effektiv rengøring efter endt ophold:

- senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene har adgang på arealet dagligt, og
- senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene ikke dagligt har adgang på arealet.

Indretning og drift af staldanlæg skal desuden ske iht.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens⁴ regler.

Bekendtgørelsernes indretnings- og driftskrav har direkte regulerende virkning overfor husdyrbruget, hvorfor kravene ikke skal optages som vilkår i miljøgodkendelsen.

Der fastsættes vilkår, som tillader de ansøgte stalde, staldsystemer og produktioner, som disse er vist i tabel 1 og med en placering som vist i bilag 2.

Idet det forudsættes, at indretning og drift af staldanlæg sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering af staldanlæg og produktion ved vilkår i dette afsnit.

⁴ BEK nr. 2243 af 29/11/2021. Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning

Gødningsproduktion og -opbevaring

Husdyrbruget frembringer kun fast husdyrgødning. Gødningen fra stalden fjernes ved hvert holdskifte og opbevares midlertidigt i gødningshuset, indtil den eksporteres til Tyskland.

Der vil blive etableret en samletank på 99 m³ til opsamling af vaskevand.

Kommunens vurdering

Der er i IT-ansøgningen beregnet på emission fra gødningslagre.

Indretning og drift af gødningslagre reguleres via generelle regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Kommunen finder den generelle regulering tilstrækkelig, og der vurderes ikke at være behov for yderligere regulering via vilkår i denne miljøgodkendelse.

BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget

Ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) i henhold til § 26 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

I Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af det BAT-betingede maksimale emissionsniveau, som viser, at emissionen fra stalde og gødningsoplag på Løvlundvej 8A maksimalt må være på 6.374 kg NH₃-N/år. Det er desuden beregnet, at den faktiske emission fra husdyrbruget er på 6.372 kg NH₃-N/år.

Den BAT-betingede emissionsgrænseværdi for ammoniaktab fra stald og lager for husdyrproduktionen på Løvlundvej 8A er dermed overholdt.

Kommunens vurdering

Beregningerne af ammoniakemissionen i Husdyrgodkendelse.dk er afgrænset til at beregne bidraget pr. arealenhed fra de forskellige anlæg.

Der installeres varmevekslere på alle tre stalde. Varmevekslerne forventes at være af typen Rokkedahl ACU Clima+ 200, der har en effekt på ammoniakreduktion på 28 %. Varmevekslernes effekt er i ansøgningen sat til 23 %. Der stilles vilkår til varmevekslerne, jf. vilkårsforslag i Miljøstyrelsens Teknologiliste.

Der er ikke anvendt øvrige virkemidler og miljøteknologi på ejendommen, og der fastsættes dermed ikke vilkår til sådanne.

Foder

Det er oplyst i ansøgningen, at der på ejendommen vil blive opført 9 udendørs fodersiloer á 60 m³ med en forventet højde på ca. 13 m.

Kommunens vurdering

Det fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 55, at IE-husdyrbrug skal opfylde en række fodringskrav. Husdyrbruget skal kunne dokumentere anvendelse af disse fodringsteknikker overfor tilsynet.

Da kravene reguleres direkte af bekendtgørelsens regler, skal der ikke fastsættes vilkår herom i denne afgørelse. Billund Kommune skal føre tilsyn med, at husdyrbruget overholder bekendtgørelsens krav efter meddelelsen af godkendelsen.

Energi- og vandforbrug

Ansøger skriver flg. i ansøgningen vedr. energi- og vandforbrug:

På ejendommen anvendes energi i form af elektricitet. Der bruges strøm til ventilation, lys, foderanlæg og varmeveksler. Ventilationen er den primære kilde til strømforbrug.

Der er implementeret flere energibesparende teknologier, herunder LED-belysning og frekvensstyret ventilation. Udendørs belysning er dagslysstyret, udstyret med bevægelsessensor eller tændes manuelt efter behov. Indendørs belysning styres via et styringssystem.

Opvarmning af stalden vil ske via halmfyr. Halmfyret vil have en effekt på under 1 MW.

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger energi. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. På baggrund af ovenstående, vurderes det, at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlige følger for miljøet på baggrund heraf.

Vandforbruget på bedriften vil anvendes til drikkevand til dyrene samt til vask af staldanlæg.

Vandforsyningen vil ske fra offentligt vandværk.

For at reducere vandspild anvendes drikkepipler med spildbakker i stalden.

Der benyttes iblødsætning forud for vask, hvilket bidrager til et reduceret vandforbrug ved rengøring.

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger vand. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

Kommunens vurdering

Billund Kommune kan tilslutte sig ansøgers vurderinger, og det er kommunens vurdering, at ansøgers håndtering af vand- og energiforbrug er BAT.

Der stilles i godkendelsen en række vilkår med henblik på at sikre anvendelse af BAT, jf. EU's BREF-note (se nærmere herom i nedenstående afsnit "Bedste tilgængelige teknik").

Affald

Ansøger oplyser flg. vedr. reststoffer, affald og kemikalier:

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Billund Kommune, og det kildesorteres i fraktioner efter gældende affaldsregler.

Fast affald:

Restaffald der ikke er genbrugseget opbevares i container og afhentes hver uge. Mindre fraktioner af affald kommer i affaldsspandene til affald fra husholdningen f.eks. madaffald.

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer.

Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Genanvendeligt affald fra produktionen/erhvervsaffald opbevares i forrum eller gødningshus/halmhus og afleveres på den kommunale modtagestation løbende. Ikke genanvendeligt affald afhentes af godkendt modtager.

Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Farligt og klinisk risikoaffald

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-spærepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i forrum eller gødningshus/halmhus. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Eventuelle medicinrester afleveres til dyrlæge.

Olie- og kemikalieaffald:

Der findes ikke olie- og pesticidaffald på ejendommen, da markdriften ikke foregår fra denne ejendom.

Nødvendige rengøringsmidler bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres, så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Der er tale om et IE-brug, så derfor skal affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages (fremgår af § 44 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Det betyder, at beskrivelsen skal illustrere, hvordan affaldshåndteringen på husdyrbruget lever op til affaldshierarkiet jf. Miljøbeskyttelseslovens § 6 b.

Heraf fremgår det, at affaldsforebyggelse og -håndtering skal ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke, at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Døde dyr:

I forbindelse med afhentning af døde dyr bliver container med døde dyr stillet ved ansøgte indkørsel fra Løvlundvej. Placeringen af afhentningsstedet skærmes så den er ugeneret i forhold til nabobeboelser. Døde dyr afhentes af DAKA. Det vurderes, at husdyrbruget efterlever Bekendtgørelse nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Kommunens vurdering

Der stilles vilkår vedrørende opbevaring af farligt affald, og om at husdyrbrugets affald skal håndteres og opbevares sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

Alle virksomheder, herunder landbrug, skal affaldssortere i 10 fraktioner.

Spildevand

Ansøger oplyser flg. vedr. spildevand:

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand adskilles fra hinanden efter gældende regler for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Spildevandsmængden forsøges reduceret ved f.eks. at anvende højtryksrensere ved vask af stalde, identificere og reparere evt. lækage hurtigst muligt.

Kommunens vurdering

I Spildevandsbekendtgørelsen defineres spildevand som alt vand, der afledes fra beboelse, virksomheder, øvrig bebyggelse samt befæstede arealer. Tag- og overfladevand defineres som regnvand fra tagarealer og andre helt eller delvist befæstede arealer. Tag- og overfladevandet må ikke indeholde andre stoffer, end hvad der sædvanligt tilføres regnvand i forbindelse med afstrømning fra sådanne arealer, eller have en væsentlig anden sammensætning.

Nedsivning eller udledning direkte til vandløb af overfladevand, som kan være forurenede fra driften, kræver tilladelse efter bekendtgørelsens kapitel 12. Nye arealer må derfor ikke tilsluttes eksisterende afledning eller ny afledning, inden der er meddelt tilladelse efter Spildevandsbekendtgørelsen. Dette fastsættes som vilkår.

Tagvand skal som udgangspunkt nedsives i faskiner i overensstemmelse med gældende vejledning, medmindre kommunen har meddelt tilladelse efter spildevandsbekendtgørelsen til anden afledning. Der stilles vilkår vedr. dette.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger væsentligst af størrelsen af de arealer i staldene, hvor dyr opholder sig, samt hvilken slags dyr der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener med fluer og andre skadedyr. Desuden kan bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Kommunen skal i henhold til § 42 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- landskabelige værdier,
- jord, grundvand og overfladevand og
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Derudover skal kommunen vurdere påvirkningerne på natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning. Disse forhold behandles nedenfor i afsnittet om projektets påvirkninger af omgivelserne for så vidt angår de naturmæssige forhold.

Lugt

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med opbevaring af ensilage og dybstrøelse, samt pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

I henhold til § 32 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal følgende geneniveauer for lugt overholdes ved etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug:

Kategori	Beskrivelse	Geneniveau*
A: Byzone	I et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	5 OUE /m ³ og 1 LE/m ³
B: Samlet bebyggelse	I et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften (samlet bebyggelse)	7 OUE /m ³ og 3 LE/M ³
C. Enkeltbolig uden landbrugspligt	Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.	15 OUE /m ³ og 10 LE/m ³

Tabel 2. Lugtgrænser jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31

*De anførte geneniveauer udtrykker, at der accepteres en større lugtpåvirkning ved enkeltboliger i det åbne land, end i byzone og samlet bebyggelse.

I lovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Lugtgener fra staldanlæg vurderes på grundlag af beregninger i ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk, beregnet efter hhv. "Miljøstyrelsens Lugtmodel" og "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde", udgivet af Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne (FMK), maj 2002. Vurderingen tager udgangspunkt i den længste geneafstand beregnet efter de to modeller.

Geneafstanden for lugt beskriver den afstand fra stalden, hvor der kan forekomme så meget staldlugt, at det karakteriseres som "væsentlige lugtgener". Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt, jf. ovenstående tabel 2.

Resultatet af lugtberegningerne for Løvlundvej 8A ved de følsomme områdetyper fremgår af nedenstående tabel.

Områdetype	Beregnet geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand*
Byzone	1.303 m	1.873 m
Samlet bebyggelse/ lokalplan	1.019 m	2.189 m
Enkeltbolig uden landbrugspligt	548 m	683 m

*Tabel 3. Resultater af lugtberegninger
Afstand fra lugtcentrum af staldbygningerne.

Resultaterne er i forhold til alle kategorier baseret på Miljøstyrelsens Lugtmodel.

Kommunens vurdering

Som grundlag for beregningerne er det anført, at der ikke er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltboliger uden landbrugspligt eller indenfor en afstand af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone. På den baggrund er der ikke indregnet tillæg til geneafstandene. Kumulation med lugt fra andre husdyrbrug kan maksimalt medføre et tillæg på 20 %.

Ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, er geneafstanden til nærmeste bolig uden landbrugspligt, byzone og samlet bebyggelse/lokalplanlagt område overholdt.

Husdyrbruget vil altså ikke give anledning til overskridelse af lugtgrænseværdierne ved de typer af omgivelser, der i lovgivningen er fastsat grænser for. Der er ikke opstillet lugtgrænseværdier overfor landbrugsejendomme i lovgivningen, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad så man normalt ikke vil karakterisere det som generende. I betragtning af afstandene til omliggende ejendomme vurderes, at anlæggene kan drives, uden at det vil give anledning til væsentlig lugtpåvirkning i omgivelserne.

Ud over geneafstanden, anvendes i lovgivningens regi begrebet lugtkonsekvensområde, som breder sig ud over et større område omkring

husdyrbruget end geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er et beregningsmæssigt område omkring centrum for husdyrbrugets produktionsanlæg, om hvilken Miljø- og Fødevareklagenævnet i flere afgørelser anfører, at det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt i det væsentlige kan observeres. Miljø- og Fødevareklagenævnet har på den baggrund vurderet, at beboelse indenfor lugtkonsekvensområdet skal betragtes som omfattede af lovens høringsregler, selvom sådan beboelse eventuelt ligger udenfor geneafstanden.

Hvis geneafstanden til byzone er længere end konsekvensområdet, er det Miljøstyrelsens vurdering, at omboende inden for geneafstanden til byzone skal høres. Lugtkonsekvensområdet er for det ansøgte husdyrbrug beregnet til 1.042 meter, og geneafstanden til byzone er beregnet til 1.303 meter. Der foretages derfor høring af omboende inden for en afstand af 1.303 meter.

Der fastsættes vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til lugtpåvirkning, som miljømyndigheden finder, er væsentlig, og om at husdyrbruget skal foranledige sagkyndig undersøgelse af lugtkilder og afhjælpning, hvis der sker væsentlig lugtpåvirkning.

Idet det herudover vurderes, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til indretning og drift af ejendommens anlæg, samt driftsregulering af gødningsudbringning, er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod væsentlige lugtgener, finder kommunen ikke anledning til at fastsætte yderligere vilkår i miljøgodkendelsen.

Støj, rystelser og transport

Ansøger oplyser flg. vedr. støj, rystelser og transporter:

Der kan forekomme støj fra ventilationen, men denne er overvåget og styret, så den kun kører efter behov. Der etableres varmevekslere i staldene, hvilket kan medføre minimal støj under drift. Ventilationen gennem varmevekslerne erstatter en del af den traditionelle ventilation, og det vurderes derfor, at støjniveauet ikke vil være højere end ved et almindeligt ventilationsanlæg uden varmevekslere. Ud over ventilationen kan der forekomme støj i forbindelse med aflæsning af foder til fodersiloerne. Foder leveres ca. en gang om ugen. Levering af kyllinger til slagteri kan finde sted på forskellige tidspunkter af døgnet, men dette sker kun få dage om året.

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens beliggenhed i relativ lang afstand fra naboer betyder, at støj i forbindelse med produktionen vil være meget begrænset.

Mange af de støjende aktiviteter, såsom levering af foder og afhentning af husdyrgødning, foregår i dagtimerne og vurderes ikke at give gener. Levering af daggamle kyllinger og afhentning af slagtekyllinger sker kun få dage om året, og generne vurderes derfor at være begrænsede.

På baggrund af typer og størrelser af produktionsanlægget vurderes det, at husdyrbruget på Løvlundvej 8A kan etableres uden at medføre gener for omgivelserne.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for,

fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Transporter

Til ejendommen søges der om etablering af en ny indkørsel fra Løvlundvej.

Der er ingen nabobeboelser i umiddelbar nærhed af den ansøgte indkørsel.

Transporter sker i forbindelse med håndtering af dyr, afhentning af husdyrgødning og levering af foder m.m.

Hovedparten af de daglige transporter foregår i dagtimerne. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet rundt. Transport af levende dyr til og fra ejendommen kan også forekomme uden for normal arbejdstid.

I nedenstående tabel er der angivet et forventet antal transporter. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Type	Antal/år, ansøgt drift
Kyllinger ind	16
Kyllinger ud	200
Indkøbt foder	200
Husdyrgødning	48
Strøelse	4
Halm	40
Daka	48
Diverse	20
Affald	26
Samlet antal transporter	554

Slagtning foretages normalt én dag pr. rotation, hvilket svarer til 8–9 dage årligt.

Antallet af perioder med trafik i forbindelse med indfangning og transport til slagteri er derfor begrænset.

Transporter, der leverer dyr og foder, samt transporter, der afhenter levende eller døde dyr og affald, er ofte afhængige af eksterne aktører, og husdyrbruget har derfor ikke altid indflydelse på det konkrete leverings- eller afhentningstidspunkt. Transporterne foregår primært inden for normal arbejdstid fra kl. 6.00 til 18.00, men afhentning af dyr til slagteri kan også finde sted i nattetimerne.

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at transporter så vidt muligt foregår i dagtimerne. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Kommunens vurdering

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmestliggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for

områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Der stilles vilkår om overholdelse af disse grænseværdier.

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget kan drives, uden at dette medfører støjgener, herunder i betragtning af afstanden til følsomme omgivelser. Der stilles vilkår om, at virksomheden skal planlægge flest mulige støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særlig agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden, herunder fra mobile støjkluder.

Miljøstyrelsen har i orientering nr. 9/1997⁵ opstillet orienterende grænseværdier for lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer. Grænseværdierne gælder indendørs i boliger mv. Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget på Løvlundvej 8A i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlæggene, samt afstanden fra støjkluder til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frembringe lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som kan medføre gener i omgivelserne.

På den baggrund finder kommunen ikke, at der i denne godkendelse skal fastsættes vilkår med grænseværdier for disse påvirkninger. For at give mulighed for myndighedsmæssige indgreb stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige. Tilsynsmyndigheden har herudover mulighed for at kræve evt. påvirkninger nærmere undersøgt, jf. § 53 i Husdyrbrugloven.

Billund Kommunes vejafdeling har vurderet, at der vil kunne etableres vejadgang til Løvlundvej ved den viste placering, jf. blå pil i bilag 3, under forudsætning af, at overkørselens bredde maksimalt vil være 6 meter, og at der sikres tilstrækkelig oversigt til begge sider af overkørslen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har i en afgørelse⁶ anført, at gennemsnitligt 3 transporter om dagen ikke kan antages at afvige fra, hvad der må forventes i landzone. Det ansøgte projekt forventes at medføre 1,5 transporter om dagen. Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker i øvrigt, at en miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven primært kan regulere hvilke af husdyrbrugets adgangsveje, som skal anvendes ved transport til og fra ejendommen, samt at til- eller frakørsel skal ske på bestemte tidspunkter. Transport på offentlig vej samt spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrbrugloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder. Færdsel på offentlig vej reguleres i øvrigt af færdselsloven og håndhæves af politiet.

Det er kommunens vurdering, at transport til og fra ejendommens anlæg kan gennemføres, uden at det vil medføre væsentlig påvirkning af omgivelserne.

For at sikre mulighed for indgreb stilles der vilkår om, at Billund Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning. Desuden stilles der vilkår til transport og transportarealer på ejendommen, samt transport til og fra ejendommen.

⁵ Miljøstyrelsens orientering nr. 9/1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø".

⁶ Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 24. oktober 2025, sagsnr.: 22/12047, 22/12086

Støv, fluer og skadedyr

Ansøger oplyser flg. vedr. støv, fluer og skadedyr:

Støv

Støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af korn, foder og halm samt fra transportere til og fra husdyrbruget og ved intern kørsel på ejendommen.

Derudover kan der afgives støv med ventilationen.

Ved levering af foder blæses foderet i lukket system direkte ind i fodersiloerne.

Fodersiloer forsynes med støvcykloner.

Der er støvfiltere i varmevekslerne som vil opfange den største del der kan ske at blive ventileret ud.

Generelt vurderes det, at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige, og at de derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr, som kan være til gene for ejendommen, foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddelige og rene. Kyllingerne spiser fluelarver, hvilket medvirker til at reducere antallet af fluer i staldene.

Varmevekslerne skaber et tørrere staldmiljø, hvilket yderligere hæmmer udviklingen af fluelarver. Skadedyr og fluer bekæmpes i overensstemmelse med gældende regler, og der indgås en aftale med et godkendt skadedyrsfirma om løbende tilsyn med ejendommen.

Det vurderes, at det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Kommunens vurdering

Støvudvikling kan opstå ved håndtering af foder og halm, og ved kørsel med landbrugsmaskiner, hvilket dog må vurderes at være begrænset. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil medføre væsentlig støvpåvirkning eller skadedyrsfrembringelse, og at ejendommen kan drives, uden at dette medfører væsentlig påvirkning af omgivelserne fra støv og skadedyr.

For at sikre mulighed for myndighedsmæssigt indgreb overfor gener fastsættes der vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige, og der stilles krav om egenkontrol og afhjælpende foranstaltninger, hvis der sker væsentlig fluepåvirkning.

Herudover stilles der krav vedrørende støvfrembringelse fra transport, og krav om opbevaring af foder, så der ikke er risiko for tilhold af skadedyr. Endelig stilles der krav om, at fluer skal bekæmpes iht. de veterinære bestemmelser.

Lys

Ansøger oplyser flg. vedr. lys:

Udenfor staldene opsættes belysning ved porte og ramper, hvor lyset er rettet nedad, så kun arbejdsområderne oplyses. Det udendørs lys er forsynet med bevægelsessensor, så det tænder ved aktivitet og slukker automatisk igen.

Slagtekyllingestaldene er lukkede og isolerede bygninger uden ovenlys, hvilket betyder, at der ikke opstår lysforurening eller fjernpåvirkning fra staldene.

Udendørs belysning på ejendommen samt indendørs lys fra staldene vurderes ikke at medføre væsentlig gene for omkringliggende beboelser eller

forbipasserende. Staldene er lukkede, og den udendørs belysning er begrænset, så den kun oplyser de nødvendige områder og ikke større arealer.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ejendommen vil kunne drives, uden at dette medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne.

For at sikre mulighed for myndighedsmæssigt indgreb overfor gener stilles der vilkår om, at virksomheden ikke må give anledning til lyspåvirkning, som tilsynsmyndigheden finder væsentlig.

Landskab og kulturmiljø

Ansøger oplyser flg. i forhold til landskab og planforhold:

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegninger og fredninger er blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.

Landskabet er i forvejen ikke uforstyrret.

Der er tjekket på <https://www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Kort/>, og der er ikke registrerede fund eller fortidsminder indenfor nuværende eller fremtidige bygninger.

Ejendommen ligger indenfor særlig værdifuldt landbrugsområde. Indenfor disse områder forudses der ikke væsentlige konflikter mellem landbrugsdriften og de omgivende arealanvendelser, og områderne skal i særlig grad anvendes til jordbrugsdrift.

På baggrund af placeringen og udformningen af det ansøgte byggeri vurderes de kulturhistoriske værdier og oplevelsen af landskabet ikke at blive forringet. Det ansøgte byggeri vurderes derfor ikke at have en negativ påvirkning af den landskabelige oplevelse.

Ved at indpasse det nye byggeri i tilknytning til eksisterende læhegn samt etablere nye læhegn nord og syd for byggeriet forebygges og afhjælpes eventuelle uheldige visuelle påvirkninger i landskabet.

Kommunens vurdering

Løvlundvej 8A ligger i et landbrugslandskab med spredtliggende gårde.

Ejendommen ligger i et område, der i kommuneplanen 2025-2037 er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde, hvor - i henhold til kommuneplanens retningslinjer - landbrugets udviklingsplaner og investeringsinteresser skal vægtes højt.

Udover ovennævnte, ligger ejendommen uden for udpegede områder, som i kommuneplanen er omfattet af retningslinjer af hensyn til naturmæssige, geologiske eller kulturhistoriske værdier. Ejendommen ligger heller ikke i områder, som, i henhold til kortlægningen i Danmarks Miljøportal, er omfattet af fredninger eller bygge- og beskyttelseslinjer.

Det er kommunens vurdering, at der bør skærmes for indkig til de nye bygninger fra nord og syd, og at eksisterende læhegn mod vest og øst skal bevares og vedligeholdes.

Der stilles vilkår om afskærmende beplantning langs den nordlige og sydlige side af de nye anlæg, som skitseret i bilag 3. Der stilles desuden vilkår om, at eksisterende læhegn mod vest og øst til stadighed skal vedligeholdes.

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte projekt er i overensstemmelse med den eksisterende kultur- og landskabsmæssige anvendelse i området og med det tiltænkte formål.

Samlet set er det kommunens vurdering, at det ansøgte projekt, efter opvækst af den afskærmende beplantning, ikke vil virke skæmmende i landskabet.

Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøger oplyser flg. vedr. driftsforstyrrelser og uheld:

For at minimere risikoen for påvirkning af grundvand og det omgivende miljø er der redegjort for håndtering af mulige uheld i forbindelse med driften. På ejendommen anvendes eller opbevares der ikke olie, kemikalier eller pesticider. Den primære energikilde er halm i halmfyr.

Redegørelse for mulige uheld:

De umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, som kan medføre en øget miljøpåvirkning, vurderes primært at være brand i forbindelse med oplag af halm eller drift af halmfyr.

Minimering af risiko for uheld

Halm opbevares og håndteres på en måde, der reducerer risikoen for brand. Halmfyret drives og vedligeholdes i overensstemmelse med gældende forskrifter, og der foretages løbende tilsyn med anlægget. Der opbevares ikke brandfarlige væsker eller kemikalier på ejendommen.

Da der ikke opbevares olie eller pesticider, er der ingen risiko for spild af disse stoffer til jord eller grundvand.

Minimering af gene og forurening ved uheld

I tilfælde af brand eller anden alvorlig hændelse, der kan medføre risiko for forurening eller påvirkning af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontakket på tlf. 112. Eventuelle nødvendige tiltag vil herefter ske i samarbejde med beredskabet.

Det vurderes, at der er taget tilstrækkelige forholdsregler for at forebygge og håndtere uheld. Da der ikke anvendes eller opbevares olie, kemikalier eller pesticider på ejendommen, er risikoen for forurening af jord og grundvand meget begrænset, og de væsentligste risici knytter sig alene til brand.

Kommunens vurdering

Husdyrbrugets anlæg ligger uden for områder, der er udpeget som områder med særlige drikkevandsinteresser, følsomme indvindingsområder og indsatsområde.

Det fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 53, at IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og

beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser. Kommunen fører tilsyn efter bekendtgørelsen med, at reglerne overholdes.

Der stilles vilkår om, at virksomheden skal alarmere alarmcentralen ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold

Kommunen skal i henhold til § 42 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse eller tilladelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak, som skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige miljøpåvirkninger af kategori 1-, 2-, og 3-natur:

- Kategori 1-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, der fremgår af bilag 3, pkt. D i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, uanset størrelse, hvis de er beliggende inden for et Natura 2000-område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
- Kategori 2-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Natura 2000-områder, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, i form af
 - a) højmoser,
 - b) lobeliesøer,
 - c) heder, der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
 - d) overdrev, der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
- Kategori 3-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der ikke er omfattet af kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er beliggende uden for Natura 2000-områder, i form af
 - a) heder, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
 - b) moser, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
 - c) overdrev, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
 - d) ammoniakfølsomme skove.

I bekendtgørelsen er der for ovennævnte naturtyper fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniakdepositioner fra husdyrbrug. Af bekendtgørelsen fremgår, at kommunen i særlige tilfælde kan stille vilkår, som rækker udover beskyttelsesniveauet fastsat i bekendtgørelsen.

I henhold til § 7 og § 10 i Habitatbekendtgørelsen⁷ skal kommunens vurdering omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter.

Anlæggets nærhed til Kategori 1- og 2-natur

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven kan etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug ikke tillades indenfor eller i en afstand på mindre end 10 m til Kategori 1- og 2-natur.

Billund Kommune kan på baggrund af nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk konstatere, at de krævede afstande er overholdt.

Ammoniakdeposition fra anlægget på naturområdet

I ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakemissioner, som viser, at den samlede emission fra stalde og lagre er på 6.372 kg N/år, hvilket er det samme som i nudriften og driften for 8 år siden.

I ansøgningssystemet er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakdeposition i en række naturtyper i et område omkring anlægget. Indhold og resultater af beregningerne er vist i tabel 4, hvor også oplysninger om naturtyperne er opført.

Naturpunkt, jf. bilag 5	Natur-kategori	Naturtype	Afstand fra anlægget (m)	Kumulation	Mer-belastning 8-års drift (Kg N/år)	Mer-belastning Nudrift (Kg N/år)	Total-belastning (Kg N/år)	Ruhed natur
-	1	Skovbevokset tørvemose	1.430	0	0,1	0,1	0,1	S
-	1	Hede	1.725	1	0,1	0,1	0,1	S
-	1	Hede	1.750	2	0,1	0,1	0,1	S
	2	Overdrev	1.380	-	0,1	0,1	0,1	Bn
-	2	Hede	1.675	-	0,1	0,1	0,1	Mk
1	3	Overdrev	805	-	0,1	0,1	0,1	Bn
2	3	Overdrev	865	-	0,2	0,2	0,2	Mk
3	3	Hede	940	-	0,4	0,4	0,4	Mk
4	3	Hede	1.075	-	0,4	0,4	0,4	Mk
5	§ 3	Eng	445	-	1,4	1,4	1,4	S
6	§ 3	Sø	600	-	0,1	0,1	0,1	V
7	§ 3	Eng	1.030	-	0,1	0,1	0,1	Bn
8	§ 3	Sø	490	-	0,5	0,5	0,5	V

Tabel 4. Ammoniakdepositionen i omliggende natur. S = Skov, Mk = Blandet natur med middel bevoksning, Bn = Blandet natur med lav bevoksning, V = Vand.

I beregningerne er det lagt til grund, at ruheden i alle oplande mellem anlægget og naturpunkterne er "Landbrug". Billund kommune finder, at de anvendte ruheder er det mest korrekte grundlag.

⁷ BEK nr. 1098 af 21/08/2023. Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

Ammoniakpåvirkning af kategori 1- og 2-natur

Det fremgår af § 27 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den tilladte totaldeposition i kategori 1-natur reduceres afhængigt af, om der er andre husdyrbrug, som medfører påvirkning i det samme område. Det er oplyst i ansøgningen, at der er kumulation med ammoniakdeposition fra 1 hhv. 2 andre husdyrbrug i to kategori 1-naturpunkter. Det vil sige, at den totale ammoniakdeposition som følge af ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) til disse naturarealer maksimalt må være hhv. 0,4 og 0,2 kg N/ha/år, hvilket overholdes, jf. beregningsresultaterne i tabel 4.

Kommunen kan konstatere, at der ikke er andre husdyrbrug, der bidrager med ammoniakdeposition i øvrige kategori 1-naturpunkter. Det vil sige, at den totale ammoniakdeposition som følge af ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) til disse naturarealer maksimalt må være 0,7 kg N/ha/år, hvilket overholdes, jf. beregningsresultaterne i tabel 4.

I ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af ammoniakdepositionen i de nærmeste kategori 2-naturarealer, et overdrev vest for ejendommen og en hede nordvest for ejendommen, jf. tabel 4. Kommunen kan på baggrund af nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk konstatere, at der ikke er andre kategori 2-naturarealer indenfor relevante afstande fra anlægget.

Totaldepositionen af ammoniak fra husdyrbruget må i henhold til § 28 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ikke overstige 1,0 kg N/ha/år i kategori 2-natur, hvilket overholdes, jf. beregningsresultaterne i tabel 4.

På baggrund af en gennemgang af det ansøgte projekt og en sammenstilling med naturområder i nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk kan kommunen konstatere, at bekendtgørelsens generelle beskyttelsesniveauer ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

I ovenstående afsnit "Stalde og produktioner", "Gødningsproduktion og -opbevaring" og "BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget" har kommunen fastsat vilkår, som sikrer, at de i beregningerne forudsatte anlægsindretninger og driftsformer, som har betydning for ammoniaktabet til omgivelserne, bringes i anvendelse på husdyrbruget.

Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder Kategori 1-natur

Afstanden fra ejendommen til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, EF-habitatområde nr. 74 og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 48, *Hedeområder ved Store Råbjerg*, er ca. 1,4 km. Området dækker et areal på 626 ha, og er udpeget for at beskytte og bevare en række arter og naturtyper. Områdets centrale elementer er det store plantageområde, Gyttegård Plantage, og de store hede- og moseområder ved Store Råbjerg, Grene Sande og Præsteflod. Igennem området løber Grene Å, der er en del af Grindsted Å/Varde Å-systemet.

Især næringsstofbelastningen fra luften udgør en trussel mod alle de registrerede naturtyper i beskyttelsesområdet. Ligeledes er tilgroning med bjergfyr en trussel.

Som det fremgår af det foregående afsnit, overholder det ansøgte projekt det beskyttelsesniveau, der er fastsat i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen for kategori 1-natur.

Det er på ovenstående baggrund Billund Kommunes vurdering, at godkendelsen af det aktuelt ansøgte projekt på Løvlundvej 8A ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af internationale beskyttelsesområder, hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter.

Påvirkning af arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, herunder Kategori 3-natur

Om Kategori 3-natur fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 30, at kommunen skal vurdere, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition. Der kan dog ikke stilles skrappe krav end 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan desuden i særlige tilfælde stille vilkår til den maksimale deposition, jf. § 43, stk. 2 – 5, hvis der er tale om en væsentlig påvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser.

Inden for en radius af 1.000 meter fra ejendommen ligger flere udpegede § 3 arealer. Der er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet merbelastning og totalbelastning til en række kategori 3-naturpunkter, jf. tabel 4. Disse naturarealer er vist i bilag 5 som punkt 1-4.

Da merdepositionen i forhold til 8-års driften på de nævnte naturarealer ikke overstiger 1 kg N/ha/år, er det kommunens vurdering, at der ikke vil kunne påvises en biologisk effekt på arealerne.

Der ligger enkelte § 3 registrerede engarealer i relevant afstand fra ejendommen. De to nærmeste enge er vist i bilag 5 som punkt 5 og 7. Enge er ikke omfattet af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Kommunen skal dog vurdere, om det ansøgte projekt vil medføre ændringer i tilstanden af naturtyper, som er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Tålegrænsen for ferske enge er fastlagt til mellem 15 og 25 kg N/ha/år⁸. Merdepositionen, der også er totaldepositionen, i de to naturpunkter ligger på hhv. 1,4 og 0,1 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen i Billund Kommune, som gennemsnit over de seneste tre år (2022-2024), ligger på 13,64 kg N/ha/år. Dvs. at totalbelastningen inkl. det ansøgte projekt i naturpunkt 5 vil overskride den anbefalede tålegrænse.

Kommunens natursagsbehandlere har vurderet, at den ekstra næringsstofbelastning på den omtalte eng ligger inden for tålegrænsen (15-25 kg N/ha/år). Dette er vurderet ud fra baggrundsbelastningen på 13,64 kg N/ha/år plus 1,4 kg N ha/år fra det ansøgte projekt, hvilket giver en totaldeposition i engen på 15,04 kg N/ha/år, samt at engen ligger i en mark, der har været dyrket i mere end 30 år og derfor har været belastet med næringsstoffer så længe, at der ikke findes planter, der er kvælstoffølsomme i sådan en grad, at 1,4 kg N/ha/år vil have en effekt. Kommunen har derfor vurderet, at belastningen som følge af det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af engarealerne i området.

⁸ Notat fra DCE – 6. september 2018. Opdatering af empirisk baserede tålegrænser

Der ligger en række småsøer, omfattet af beskyttelsen i Naturbeskyttelseslovens § 3, i området. Søer er ikke omfattet af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Der er i ansøgningsystemet beregnet en merdeposition til de nærmeste søer, naturpunkterne 6 og 8, på hhv. 0,1 og 0,5 kg N/ha/år.

Hovedparten af næringsstofftilførslen til søer og vandhuller stammer fra afstrømning fra tilstødende arealer. Billund Kommune har ingen gældende retningslinjer for ammoniakdeposition til søer, men forholder sig til, hvorvidt der er tale om søer, der burde behandles jf. reglerne i § 7 i Husdyrbrugloven. Husdyrbruglovens § 7 omhandler ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger samt brunvandede søer og vandhuller.

Kommunen vurderer, at søerne ikke tilhører disse kategorier. Det er desuden kommunens vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af søerne ved deposition af luftbåren ammoniak. En merdeposition på maksimalt 0,5 kg N/ha/år vurderes ikke at ville give anledning til tilstandsændringer i søerne.

Kommunens samlede vurdering

Bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniakpåvirkningen er fastsat ud fra bedste videnskabelige viden, som sikrer, at der med overholdelse af dette beskyttelsesniveau ikke vil kunne påvises en biologisk ændring af naturområderne. Da det ansøgte projekt overholder beskyttelsesniveauet for ammoniakdeposition på ammoniakfølsom natur beliggende nærmest ejendommen, er det kommunens vurdering, at beskyttelsesniveauerne ligeledes er overholdt for øvrig natur i nærområdet.

Samlet set er det Billund Kommunes vurdering efter gennemgang af de repræsentative naturområder i området omkring ejendommen, at der kan meddeles miljøgodkendelse til det ansøgte projekt, uden at det i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil medføre en væsentlig påvirkning af naturen som følge af ammoniakemission fra husdyrbruget.

På ovenstående baggrund er det kommunens vurdering, at anlæggets ammoniakemission, herunder i forbindelse med andre planer og projekter, ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af nævnte naturforhold. Kommunen finder således ikke, at der i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrunde en skærpelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til ammoniakfordampningen.

Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede)

Arter der fremgår af Habitatdirektivets bilag IV, har i henhold til Habitatdirektivets artikel 12⁹ krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller uden for.

⁹ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer)

Bilag IV-arter, der kan forekomme i området, vurderes at være spidssnudet frø, løgfrø, stor vandsalamander, markfirben, vand-, syd-, brun og langøret flagermus, samt birkemus, odder og ulv. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller optaget på rødlisten.

Kommunens vurdering

Der er registreret spidssnudet frø, odder, stor vandsalamander og markfirben i området. Nærmeste registrering af bilag IV-arter er af spidssnudet frø cirka 850 m syd for de ansøgte anlæg.

En miljøgodkendelse af det ansøgte projekt vil ikke medføre fysisk påvirkning af nærliggende vandløb, søer eller øvrige naturarealer, ligesom driften af husdyrbruget ikke vurderes at medføre øget forstyrrelse af nærliggende vandløb, søer eller øvrige naturarealer.

Det ansøgte projekt vil ikke medføre nedrivning af gamle bygninger eller fældning af træer, der måtte være levested for flagermus.

Det er Billund Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil have en væsentlig påvirkning på de omtalte Bilag IV arter eller deres levesteder. Vurderingen er baseret på baggrund af kommunens konkrete viden om de enkelte arters yngle- og rasteområder samt den generelle viden om, hvor arterne findes og hvilke aktiviteter, der kan komme i konflikt med hensynet til deres beskyttelse jf. DMUs Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV¹⁰, og da anlægget ikke direkte eller indirekte via ammoniakdepositionen fra anlægget vil kunne påvirke yngle- og rasteområder væsentligt.

Ud over de nævnte Bilag IV arter har Billund Kommune ikke kendskab til øvrige beskyttede arter, der kunne tænkes at blive påvirket af en godkendelse af det ansøgte projekt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

IE-husdyrbrug omfatter i henhold til § 16 a, stk. 2, i Husdyrbrugloven, husdyrbrug med:

- 1) flere end 750 stipladser til søer,
- 2) flere end 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg) eller
- 3) flere end 40.000 stipladser til fjerkræ.

For IE-husdyrbrug har EU udarbejdet en BAT-konklusion "Intensivt opdræt af fjerkræ eller svin", offentliggjort den 21. februar 2017, som anfører, hvad der betragtes som BAT.

På den baggrund er der i Husdyrloven og Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen optaget en række bestemmelser, som skal sikre, at der på IE-husdyrbrug anvendes BAT i bred forstand, hvilket ud over de direkte forureningspåvirkninger omfatter en række indretnings- og driftsmæssige forhold med hensyn til miljøpåvirkninger, affaldsfrembringelse og ressourceforbrug mv.

¹⁰ Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning

Ansøger skriver bl.a. flg. vedr. BAT:

I lovgivningen er der faste krav hertil, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk*. BAT-emissionskravet er overholdt. BAT-niveauet er opnået ved, at der er anvendt varmevekslere med en effekt på 23 %.

Samlet vurderes det at projektet lever op til BAT indenfor punkterne, ammoniak, miljøledelse, management, fodringsstrategi, vand, energi, spildevand, støj, støv, lugt og opbevaring af husdyrgødning, blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet og lovgivningskravene.

Kommunens vurdering

Husdyrbruget på Løvlundvej 8A er et IE-husdyrbrug og er således omfattet af ovennævnte BAT-krav. I ovenstående miljøtekniske beskrivelse og vurdering af husdyrbruget er der i de enkelte afsnit redegjort for BAT-krav, der er implementeret som bestemmelser i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, herunder krav vedrørende ammoniakemissioner. Den beregnede BAT-emissionsgrænse er opfyldt.

I forhold til de øvrige BAT-krav, jf. ovennævnte referencer, er der i skemaet i bilag 4 foretaget en systematisk vurdering af, om husdyrbruget i nødvendigt omfang bringer BAT i anvendelse.

Det er på ovenstående baggrund kommunens vurdering, at der med de valgte løsninger for anlæg og drift – herunder i sammenhæng med de stillede vilkår og ansøgers redegørelse for anvendelse af BAT i miljøkonsekvensrapporten - træffes de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Denne miljøgodkendelse er meddelt på grundlag af, at de oplyste teknikker jf. bilag 4, bringes i anvendelse. På den baggrund bør husdyrbruget til enhver tid kunne redegøre for, at dette grundlag er til stede. Der stilles vilkår om, at virksomheden skal kunne redegøre for, at indretning og drift af det samlede husdyrbrug er i overensstemmelse med de oplyste teknikker i bilag 4.

Ophør

I tilfælde af ophør af produktionen oplyser ansøger flg.:

Ved ophør af produktionen vil driften formentlig blive fortsat af en ny ejer. Hvis produktionen helt ophører, vil gødnings- og foderanlæg blive tømt og rengjort. Farligt affald, olie og kemikalier vil blive fjernet efter gældende regler.

Ved ophør af driften af husdyrbruget, vil det blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og

andet materiel vil blive bortskaffet. Stald og samletank vil blive rengjort, så der ikke er fare for forurening med husdyrgødning.

Det vurderes, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for f.eks. rotter. Desuden vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

Kommunens vurdering

Der stilles vilkår, som skal sikre, at der ved ophør af driften træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og at gødning, spildevand og affald skal bortskaffes efter gældende regler og vilkår. Dette er i overensstemmelse med krav om vilkårsstilling, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 45, stk. 1, nr. 12.

Ved ophør af aktiviteter på husdyrbruget finder kapitel 4 b i lov om forurenede jord desuden anvendelse, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 60, stk. 1. I § 60, stk. 2 er det defineret, hvad der forstås ved ophør. Af § 60, stk. 3, fremgår bl.a., at husdyrbrug senest 4 uger efter driftsophør skal anmelde dette til tilsynsmyndigheden med oplæg til en vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurenede jord.

Da disse krav reguleres direkte af bekendtgørelsens regler, skal der ikke fastsættes vilkår herom i denne afgørelse.

Alternative løsninger

Ansøger oplyser flg. vedr. alternative løsninger:

Den ansøgte løsning er valgt, fordi den sikrer den mest hensigtsmæssige placering i forhold til både naboer og natur. Der er også vurderet alternative placeringer af byggeriet. Blandt andet er det overvejet at placere de nye stalde længere mod syd, tættere på Løvlundvej, samt mod øst på matriklen. Disse muligheder er dog fravalgt, da de ikke ville sikre, at lugtgenegrænsen overholdes for de nærmeste naboer.

Ud fra de alternativer der er beskrevet, vurderes det, at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer m.m.), miljøet og husdyrbruget.

Kommunens vurdering

I henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, afsnit C og D, skal ansøgere om godkendelse efter lovens § 16 a, stk. 2, oplyse om rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, herunder væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger, og som er relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.

Kommunen finder ikke, at det ansøgte indebærer miljøpåvirkninger, som medfører, at der bør foretages yderligere vurderinger af alternativer.

Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der med de fastsatte vilkår kan meddeles godkendelse til etablering af husdyrbruget, da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne sårbarhed og kvalitet, samt
- Etablering af husdyrbruget ikke medfører væsentlige indvirkninger på miljøet.
- Energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt.
- Mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet.
- Produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt.
- Affaldsfrembringelse undgås, og affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages.
- Der i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik.
- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

Det vurderes desuden, ud fra de ovenstående beskrivelser og vurderinger samt ansøgers øvrige oplysninger i miljøkonsekvensrapporten, at det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på flg. punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer.

Bilag

- Bilag 1. Husdyrbrugets lokalisering
- Bilag 2. Situationsplan
- Bilag 3. Oversigtskort
- Bilag 4. BAT-skema
- Bilag 5. Registreret natur omkring ejendommen